ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.11.2023
COM(2023) 759 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με τις δαπάνες του ΕΓΤΕ
Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης αριθ. 7-10/2023

Πίνακας περιεχομένων

1. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΓΙΑ ΤΟ 2023 1

1.1. ΤΥΠΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΤΗΣ ΚΓΠ (ΑΡΘΡΟ 08 02 02 ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ) 1

1.2. Δαπάνες σχετικές με την αγορά εκτός των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ (ΑΡΘΡΟ 08 02 03 ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ) 2

1.3. Άμεσες ενισχύσεις εκτός των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ (ΑΡΘΡΟ 08 02 05 ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ) 2

2. ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ (ΑΡΘΡΟ 08 02 01 ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ) 3

3. Εκτέλεση των εσόδων ειδικού προορισμού του ΕΓΤΕ (ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 6 2 0 0) 4

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 4

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΕΩΣ ΤΙΣ 31/8/2023

1. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΓΤΕ ΓΙΑ ΤΟ 2023

Στο παράρτημα της παρούσας έκθεσης παρουσιάζεται η προσωρινή εκτέλεση του προϋπολογισμού για το διάστημα από τις 16 Οκτωβρίου 2022 έως τις 31 Αυγούστου 2023.

Το επίπεδο εκτέλεσης συγκρίνεται με την αναμενόμενη πορεία των δαπανών του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης που δημιουργήθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται συνοπτικά σχόλια για ορισμένα άρθρα και θέσεις του προϋπολογισμού, όπου καταδεικνύονται οι σημαντικότερες διαφορές μεταξύ των επιπέδων εκτέλεσης και της αναμενόμενης πορείας των δαπανών.

1.1. ΤΥΠΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΤΗΣ ΚΓΠ (ΑΡΘΡΟ 08 02 02 ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ)

Όλες οι θέσεις που αφορούν τους τύπους παρεμβάσεων σε ορισμένους τομείς στο πλαίσιο των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ παρουσιάζουν σημαντική απόκλιση προς τα κάτω σε σχέση με την αναμενόμενη πορεία (-41,5 ποσοστιαίες μονάδες). Η συνολική προσωρινή απορρόφηση για το άρθρο αυτό ανέρχεται σε 146,9 εκατ. EUR, είναι δηλαδή χαμηλότερη από την αναμενόμενη πορεία κατά περίπου 398,2 εκατ. EUR.

Οι δαπάνες που έχουν δηλωθεί μέχρι στιγμής για τις θέσεις του προϋπολογισμού 08 02 02 01 — Τομέας οπωροκηπευτικών, 08 02 02 02 — Τομέας μελισσοκομικών προϊόντων και 08 02 02 05 — Τομέας ελαιολάδου και επιτραπέζιων ελιών παρουσιάζουν απόκλιση από την αναμενόμενη πορεία, αντίστοιχα, κατά -148,2 εκατ. EUR,
(-31,5 ποσοστιαίες μονάδες), -23,7 εκατ. EUR (-44,7 ποσοστιαίες μονάδες) και -6,2 εκατ. EUR (-17,3 ποσοστιαίες μονάδες).

Η χαμηλότερη από την αναμενόμενη εκτέλεση για τον αμπελοοινικό τομέα (08 02 02 03) (-220,1 εκατ. EUR) έρχεται σε αντίθεση με την υψηλότερη εκτέλεση για τον εν λόγω τομέα στη θέση 08 02 03 07 του προϋπολογισμού (190,1 εκατ. EUR). Αυτό σημαίνει ότι ορισμένα κράτη μέλη μεταφέρουν τα κονδύλια των πιστώσεών τους για τύπους παρεμβάσεων στον αμπελοοινικό τομέα με βάση τα εθνικά προγράμματα στήριξης του αμπελοοινικού τομέα, τα οποία χρηματοδοτούνται εκτός των σχεδίων (βλ. σημείο 1.2 κατωτέρω).

Στην περίπτωση του λυκίσκου (08 02 02 04), η πληρωμή πραγματοποιήθηκε εκτός των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ (βλ. σχετική παρατήρηση για τη θέση 08 02 03 09, βλ. σημείο 1.2 κατωτέρω).

1.2. Δαπάνες σχετικές με την αγορά εκτός των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ (ΑΡΘΡΟ 08 02 03 ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ)

Γενικά, η απορρόφηση των πιστώσεων για δαπάνες σχετικές με την αγορά εκτός των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ, είναι υψηλότερη από την πορεία απορρόφησης κατά 242,5 εκατ. EUR (13,9 εκατοστιαίες μονάδες).

Ωστόσο, η εκτέλεση των δράσεων που σχετίζονται με την «Προώθηση των γεωργικών προϊόντων — Απλά προγράμματα υπό επιμερισμένη διαχείριση» (08 02 03 02) και με το «Ελαιόλαδο» (08 02 03 05) είναι χαμηλότερη από την αναμενόμενη πορεία κατά -4.5 εκατ. EUR (-5,4 ποσοστιαίες μονάδες) και κατά -2,3 εκατ. EUR, αντίστοιχα (-25,2 ποσοστιαίες μονάδες).

Αντιθέτως, όσον αφορά τις δαπάνες για τα οπωροκηπευτικά (08 02 03 06), η εκτέλεση είναι κατά 97,1 εκατ. EUR υψηλότερη από την αναμενόμενη (19,1 ποσοστιαίες μονάδες), και για τα προγράμματα στήριξης του αμπελοοινικού τομέα (08 02 03 07) είναι ακόμη και 190,1 εκατ. EUR υψηλότερη από την αναμενόμενη πορεία (30,3 ποσοστιαίες μονάδες).

Οι πληρωμές για τη μελισσοκομία (08 02 03 08) υπερβαίνουν το προϋπολογισθέν ποσό και είναι κατά 5,5 εκατ. EUR (110,1 εκατοστιαίες μονάδες) υψηλότερες από τις αναμενόμενες στα τέλη Αυγούστου.

Όσον αφορά τον λυκίσκο, η πλήρης εκτέλεση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της θέσης 08 02 03 09 (θέση του προϋπολογισμού για τον λυκίσκο στο πλαίσιο των δαπανών που σχετίζονται με την αγορά εκτός των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ) αντί της θέσης 08 02 02 04 (θέση του προϋπολογισμού για τον λυκίσκο στο πλαίσιο των τύπων παρεμβάσεων σε ορισμένους τομείς στο πλαίσιο των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ).

Για τα μέτρα δημόσιας και ιδιωτικής αποθεματοποίησης 08 02 03 10, η απόκλιση από την αναμενόμενη πορεία θα συνεχιστεί, δεδομένου ότι για την ιδιωτική αποθεματοποίηση χοιρείου κρέατος τα κράτη μέλη έχουν ήδη καταβάλει το οικονομικό έτος 2022 μέρος του ποσού που είχε αρχικά εκτιμηθεί ότι θα καταβληθεί το οικονομικό έτος 2023.

Επί του παρόντος, με εξαίρεση τα μέτρα δημόσιας και ιδιωτικής αποθεματοποίησης, οι αποκλίσεις από την αναμενόμενη πορεία για τα ανωτέρω είδη μέτρων θεωρούνται προσωρινές.

Συνολικά, τα προϋπολογισθέντα ποσά αναμένεται να καλύψουν τις ανάγκες.

1.3. Άμεσες ενισχύσεις εκτός των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ (ΑΡΘΡΟ 08 02 05 ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ)

Η απορρόφηση πιστώσεων για άμεσες ενισχύσεις εκτός των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ είναι γενικά σύμφωνη με την πορεία απορρόφησης. Έως το τέλος Αυγούστου 2023 τα κράτη μέλη είχαν δηλώσει συνολικά 37 620,1 εκατ. EUR για αυτό το άρθρο του προϋπολογισμού.

Οι ενισχύσεις που πραγματοποιήθηκαν για το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης (08 02 05 02), την αναδιανεμητική ενίσχυση (08 02 05 03), την ενίσχυση για γεωργούς που εφαρμόζουν γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον (08 02 05 05), το καθεστώς προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης (08 02 05 09) είναι, γενικά, σύμφωνες με την πορεία απορρόφησης.

Η πορεία εκτέλεσης του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης (08 02 05 04) λαμβάνει υπόψη τα έσοδα που προορίζονται για την εν λόγω θέση του προϋπολογισμού. Σε αυτήν τη βάση, οι δαπάνες για το εν λόγω καθεστώς είναι σύμφωνες με την πορεία απορρόφησης, παρουσιάζοντας μόνο -1,1 εκατ. EUR (απόκλιση 0,0 ποσοστιαίων μονάδων), χαμηλότερα από την αναμενόμενη πορεία (βλ. το πλαίσιο «Μόνο για λόγους ενημέρωσης» του παραρτήματος).

Οι ενισχύσεις για τους γεωργούς που δραστηριοποιούνται σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς (08 02 05 06) και για γεωργούς νεαρής ηλικίας (08 02 05 07), είναι χαμηλότερες από την αναμενόμενη πορεία κατά -0,1 εκατ. EUR (-2,3 ποσοστιαίες μονάδες) και κατά -19,4 εκατ. ευρώ (-4,1 ποσοστιαίες μονάδες), αντίστοιχα. Το ποσό που έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό για το καθεστώς για τους γεωργούς νεαρής ηλικίας αναμένεται να μην έχει εκτελεστεί πλήρως έως το τέλος του έτους. Οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις θα μεταφερθούν για την ενίσχυση άλλων θέσεων του παρόντος άρθρου, εφόσον οι δαπάνες υπερβαίνουν τις προϋπολογισθείσες ανάγκες.

Όσον αφορά το καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές (08 02 05 10), η εκτέλεση είναι υψηλότερη από την αναμενόμενη κατά 2,3 ποσοστιαίες μονάδες (13,4 εκατ. EUR).

2. ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ (ΑΡΘΡΟ 08 02 01 ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ)

Για το οικονομικό έτος 2023 ψηφίστηκε ποσό ύψους 450 εκατ. EUR για την κάλυψη των δυνητικών δαπανών στο πλαίσιο του γεωργικού αποθεματικού. Μέχρι το τέλος Αυγούστου, εγκρίθηκαν πέντε μέτρα ύψους 530,5 εκατ. EUR:

- έκτακτα μέτρα στήριξης της αγοράς για τους τομείς των αυγών και του κρέατος πουλερικών στην Πολωνία (17,0 εκατ. EUR)[1]·
- μέτρο στήριξης έκτακτης ανάγκης για τους τομείς των σιτηρών και των ελαιούχων σπόρων στη Βουλγαρία, την Πολωνία και τη Ρουμανία (56,3 εκατ. EUR)[2]·
- έκτακτα μέτρα στήριξης της αγοράς για τους τομείς των αυγών και του κρέατος πουλερικών στην Ιταλία (27,2 εκατ. EUR)[3]·
- μέτρο στήριξης έκτακτης ανάγκης για τους τομείς των σιτηρών και των ελαιούχων σπόρων στη Βουλγαρία, την Ουγγαρία, την Πολωνία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακία (100,0 εκατ. EUR)[4]·

[1] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/2406 της Επιτροπής, ΕΕ L 317 της 9.12.2022, σ. 56–63.
[2] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/739 της Επιτροπής (ΕΕ L 96 της 5.4.2023, σ. 80).
[3] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/834 ΕΕ L 105 της 20.4.2023, σ. 2–8.
[4] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/1343 της Επιτροπής, ΕΕ L 168, της 03.7.2023 σ. 22–26.

- χορήγηση χρηματοδοτικής στήριξης έκτακτης ανάγκης για τους γεωργικούς τομείς που αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα τα οποία έχουν αντίκτυπο στην οικονομική βιωσιμότητα των παραγωγών γεωργικών προϊόντων (330,0 εκατ. EUR)[5].

Τα τρία πρώτα μέτρα χρηματοδοτούνται από το γεωργικό αποθεματικό του 2023, δηλαδή από τον προϋπολογισμό του 2023. Οι ημερομηνίες επιλεξιμότητας για τα δύο τελευταία μέτρα εμπίπτουν σε δύο διαφορετικά οικονομικά έτη του ΕΓΤΕ. Κατά συνέπεια, χρηματοδοτούνται από τα γεωργικά αποθεματικά του 2023 και του 2024 (προϋπολογισμός 2023 και προϋπολογισμός 2024). Έως τις 31 Αυγούστου 2023, είχαν δηλωθεί πληρωμές ύψους 10,0 εκατ. EUR.

3. Εκτέλεση των εσόδων ειδικού προορισμού του ΕΓΤΕ (ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 6 2 0 0)

Από τον πίνακα του παραρτήματος προκύπτει ότι στο τέλος Αυγούστου 2023 είχαν εισπραχθεί έσοδα για ειδικό προορισμό ύψους 505,5 εκατ. EUR. Στα έσοδα αυτά περιλαμβάνονται τα εξής:

- έσοδα που εισπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, ύψους 503,1 εκατ. EUR. Πρόκειται κυρίως για τα έσοδα από διορθώσεις που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις λογιστικής εκκαθάρισης και εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, αλλά και από παρατυπίες που δηλώθηκαν από τα κράτη μέλη.

- μολονότι δεν είχε υπολογιστεί ποσό μεταφοράς κατά την έγκριση του προϋπολογισμού του 2023, τα έσοδα που μεταφέρθηκαν τελικά από το 2022 στο 2023 ανήλθαν σε 2,3 εκατ. EUR.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η προσωρινή εκτέλεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΓΤΕ για το 2023, για την περίοδο έως τις 31 Αυγούστου 2023 είναι, σχετικά, υψηλότερη (408,2 εκατ. EUR ή 1,0 εκατοστιαίες μονάδες) από την υπολογισθείσα πορεία των δαπανών.

Ποσό ύψους 505,5 εκατ. EUR εσόδων για ειδικό προορισμό είναι ήδη διαθέσιμο και αναμένεται η είσπραξη επιπλέον ποσών κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Επί του παρόντος, η Επιτροπή αναμένει ότι οι εγκριθείσες πιστώσεις μαζί με το ποσό των εσόδων για ειδικό προορισμό που θα είναι διαθέσιμο μέχρι το τέλος του οικονομικού έτους επαρκούν για να καλύψουν όλες τις δαπάνες.

[5] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/1465 ΕΕ L 180 της 17.7.2023, σ. 21–27.